

Kommunledningskontoret
Fredrik Lindberg

Kommunstyrelsen

Återkallande av uppdrag avseende planprogram för området kring Danderyds gymnasium, Gymnasiet 1 m fl

Ärendet

Kommunstyrelsens uppdrag till byggnadsnämnden att ta fram ett förslag till planprogram bedöms vara inaktuellt och har delvis ersatts av andra processer. Uppdraget, så som det definierades i upprättat start-PM, var därtill ottydligt till omfattning och avgränsning.

Det finns fortfarande frågor att ta om hand och lösa inom gymnasieområdet, men arbetet passar inte uppdragets format. Det som planprogramarbetet syftade till, dvs att utreda gymnasiets lokalbehov och hur det kan tillgodoses, har exempelvis hanterats på annat sätt genom en anpassning till kommunens lokalförsörjningsprocess och ordinarie fastighetsförvaltning.

Ett planförfarande är primärt inte en process för att utreda verksamhetsbehov, utan snarare ett verktyg för att, när behov uppstår, utreda och möjliggöra förändringar i den byggda miljön. Den fysiska planeringen kan vara såväl behovsstyrd som visionsstyrd, men i båda fall utreds de underliggande behoven lämpligen i ett skede före ett uppdrag om planarbete.

För närvarande finns inte ett kommunalt behov av att tillskapa ytterligare bebyggelse inom gymnasieområdet som inte redan möjliggörs genom bestämmelserna i gällande detaljplan. I händelse att det uppstår nya behov av planering för bebyggelseutveckling av en omfattning eller användning som inte har stöd i gällande plan så föreslås dessa behov (inklusive visioner och konkreta förslag) först utredas och behandlas separat, inför beslut om ett eventuellt planuppdrag.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen återkallar uppdrag till byggnadsnämnden att ta fram ett förslag till planprogram, enligt kommunstyrelsens beslut den 29 maj 2017 (§ 65).

Bakgrund

Med anledning av det då föreliggande utredningsbehovet gällande området vid Danderyds gymnasium beslutade kommunstyrelsen 29 maj 2017 (§ 65) att uppdra åt byggnadsnämnden att ta fram ett förslag till program i enlighet med upprättat start-PM.

Kommunledningskontoret
Fredrik Lindberg

I start-PM angavs som syfte med planprogramarbetet att utreda hur området kring Danderyds gymnasium kan utnyttjas och utvecklas för att möta framtida behov.

Avsikten var att genom programarbetet kartlägga gymnasiets lokaler samt befintliga idrottsanläggningar och översiktligt analysera det framtida behovet liksom eventuell möjlighet att tillskapa ytterligare skollokaler och plats för mer idrotts- och fritidsanläggningar. Detta innefattade preliminärt även utredning om permanent placering av British International School of Stockholm, samt möjligheten att uppföra bostäder i området.

För Danderyds gymnasium och idrottsplatsen, mm, gäller idag stadsplanen S383 från 1976/77 som inom fastigheten Gymnasiet 1 tillåter byggnation i upp till två våningar för allmänt ändamål inom de ytor som inte utgörs av prickmark, dvs mark som inte får bebyggas.

I gällande översiktsplan för Danderyds kommun, antagen 2022-05-11, ses Danderyds gymnasium med omnejd ut som ett utvecklingsområde med utvecklingspotential. Området bör utvecklas som ett utbildningsområde men även som ett idrott- och fritidsområde, och samtidigt värna om de angränsande grönområdena.

Kommunledningskontorets utredning

Kontoret kan konstatera att kommunstyrelsens uppdrag till byggnadsnämnden idag är inaktuellt. Uppdraget, så som det definierades i upprättat start-PM, var därtill otydligt till omfattning och avgränsning.

Det finns fortfarande frågor att ta om hand och lösa inom gymnasieområdet, men arbetet passar inte uppdragets format. Det som planprogramarbetet syftade till, dvs att utreda gymnasiets lokalbehov och hur det kan tillgodoses, har exempelvis hanterats på annat sätt genom en anpassning till kommunens lokalförsörjningsprocess och ordinarie fastighetsförvaltning.

Behov Danderyds gymnasium

Bildningsförvaltningen har genomfört en behovsanalys för Danderyds gymnasium som utbildningsnämnden godkände 2023-05-03 (§35), vilken är den inledande fasen i kommunens lokalförsörjningsprocess och som initieras i den aktuella verksamhets nämnd. Behovsanalysen ska bland annat svara på varför verksamheten önskar en förändring, vilka krav verksamheten har på funktioner, kapacitet och placering. I lokalförsörjningsprocessens andra steg, förstudien, utreds och presenteras de ekonomiska förutsättningarna närmare och beslut tas om projektets fortsatta inriktning. I detta skede kan en planändring initieras om det är nödvändigt för att genomföra förändringen

Bildningsförvaltningens behovsanalys konstaterar att Danderyds gymnasium till delar har lokaler som är inte anpassade efter verksamhetens behov. Gymnasiet invigdes år 1982 och sedan dess succesivt ökat sitt totala elevantal från 850 till idag en bit över 1 300 och planeras bli närmare 1 500

Kommunledningskontoret
Fredrik Lindberg

elever inom några år. De utbildningsinriktningar som skolan erbjuder har förändrats genom åren varför en anpassning av befintliga lokaler i delar av skolan (A-skeppet) föreslås i syfte att tillskapa nya moderna klassrum som kan möta dagens och framtidens behov.

Detta större ombyggnadsprojekt behöver tas med i nämndens årliga lokalbehovsanalys och lyftas i den kommungemensamma lokalförsörjningsplanen innan det kan utredas vidare och genomföras i enlighet med lokalförsörjningsprocessen. För

Det innebär att nya lokaler uppskattningsvis kan färdigställas tidigast till höstterminen 2025.

Lokalanpassningar enligt ovan föranleder dock inget behov av att ändra gällande detaljplan för gymnasiet.

Behov kultur och fritid

I ett långsiktigt perspektiv ser bildningsförvaltningen att Danderyds gymnasium skulle gynnas av utökad idrottsverksamhet i området. Verksamheter som bedrivs utanför skoltid och som skapar liv och rörelse i området skulle kunna ge positiva effekter för gymnasiet.

För närvarande har inte framhållits behov av nya kommunala idrottsanläggningar i en omfattning som skulle föranleda behov av en ny detaljplan.

Kultur- och fritidsnämnden kommer under 2024 att genomföra en lokalbehovsanalys för hela verksamhetsområdet, gällande lokalbehov både för kultur- och fritidsverksamhet, som lyfts in i den ordinarie lokalförsörjningsprocessen. Detta avser investeringsprojekt som överstiger 15 mnkr och där den kommungemensamma processen för lokalförsörjning ska tillämpas. Behovsanalysen förväntas tas upp för beslut i kultur- och fritidsnämnden under 2024.

Trafik och parkering (Säkra skolvägar)

Inom uppdraget Säkra skolvägar har tekniska kontoret låtit utreda trafik- och parkeringssituationen inom gymnasiet. I genomförd utredning framkommer en del brister liksom flera åtgärdsförslag.

Trafik- och parkeringsåtgärder inom gymnasiefastigheten kan i regel utföras med stöd av gällande detaljplan. Generellt är det dock viktigt att vid betydande förändring av markanvändningen i området särskilt utreda behov och konsekvenser avseende trafik och parkering.

BISS, tidsbegränsat bygglov samt arrende

En fråga som är av särskild vikt att utreda vidare är hur British International School of Stockholm bör hanteras. BISS är internationell skola som följer den brittiska läroplanen med totalt ca 500 elever. Verksamheten bedrivs i den f d Östbergagården i Djursholm samt i egna tillfälliga lokaler intill Danderyds gymnasium. En avveckling av verksamheten inom kommunens fastighet

Kommunledningskontoret
Fredrik Lindberg

Gymnasiet 1 är förväntad då BISS etablering bedöms kunna begränsa gymnasiets utbyggnadsmöjligheter i ett längre perspektiv.

BISS nyttjar genom arrendeavtal med kommunen ett markområde i fastighetens norra del. Arrendeavtalet löper med periodvis förlängning om 3 år i taget. Den nuvarande arrendeperioden är t o m 2024-12-31 där uppsägning ska ske minst ett år före utgången.

BISS har inom arrendeområdet uppfört modulbyggnader av tillfällig karaktär som har tidsbegränsat bygglov (5 år). Ett tidsbegränsat lov kan förlängas, men den sammanlagda tiden får inte överstiga 15 år. Det ursprungliga bygglovet för huvuddelen av skolans lokaler gavs 2014-01-28.

Sammantaget innebär detta att BISS, utan förändring av gällande arrendeavtal och bygglov, kan vara kvar på nuvarande plats i maximalt ytterligare 4–5 år. Det är därför angeläget för kommunen att ta ställning i frågan för att kunna vidta nödvändiga åtgärder.

Kommunledningskontorets bedömning

Ett planförfarande är primärt inte en process för att utreda verksamhetsbehov, utan snarare ett verktyg för att, när behov uppstår, utreda och möjliggöra förändringar i den byggda miljön. Den fysiska planeringen kan vara såväl behovsstyrd som visionsstyrd, men i båda fall utreds de underliggande behoven lämpligen i ett skede före ett uppdrag om planarbete.

För närvarande finns inte ett kommunalt behov av att tillskapa ytterligare bebyggelse inom gymnasieområdet som inte redan möjliggörs genom bestämmelserna i gällande detaljplan. I händelse att det uppstår nya behov av planering för bebyggelseutveckling av en omfattning eller användning som inte har stöd i gällande plan så föreslås dessa behov (inklusive visioner och konkreta förslag) först utredas och behandlas separat, inför beslut om ett eventuellt planuppdrag.

Konsekvenser för barn och unga

Förslaget att återkalla uppdraget avseende planprogram för området kring Danderyds gymnasium, Gymnasiet 1 m fl har inga direkta konsekvenser för barn och unga. Åtgärden i sig bedöms inte påverka möjligheten att utveckla gymnasieområdet.

Ekonomiska konsekvenser

Att fram ett planprogram är ett resurskrävande arbete över flera förvaltningar. Genom att återkalla uppdraget kan kommunens resurser läggas på de konkreta projekt som kan genomföras i enlighet med lokalförsörjningsprocessen och med stöd av gällande detaljplan, samt övriga frågor som behöver lösas före ett eventuellt planskede.

Datum 2023-12-05 **Diarienummer** KS 2017/0227

Kommunledningskontoret
Fredrik Lindberg

Johan Lindberg
Kommundirektör

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Återkallande av uppdrag avseende planprogram för området kring Danderyds gymnasium, Gymnasiet 1 m fl
2. Kommunstyrelsens beslut, 2017-05-29 § 65
3. Start-PM - Program för Danderyds gymnasium, Gymnasiet 1 m fl, 2017-04-30

Expedieras
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Utbildningsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden